У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-8740 — Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. Ч. 187. ЧЕТВЕР, 15-го ЖОВТНЯ 1970 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 15, 1970 No. 187. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Середа, 14-го жовтня 1970 р.

В АМЕРИЦІ

АМЕРИКАНСЬКИЙ КОНГРЕС СХВАЛИВ ЗАКОН ДЛЯ ПОБОРЮВАННЯ ОРГАНІЗОВАНИХ ЗЛОЧИНІВ ТА ПІДКЛАДАЧІВ БОМБ і передав до Білого Дому. Президент Ніксон підпише цей закон, бо він та його уряд й були ініціяторами такого важливого, необхідного законодавства. На підставі цього закону федеральний уряд зможе значно інтенсивніше боротися з організованими злочинами, перевіряти студентські кемпуси й інші місця, де можливі підкладування бомб та вибухових речовин. За новим законом, представники федерального уряду будуть контролювати продаж вибухових матеріялів і їх транспортацію від стейту до стейту. Палата Репрезентантів внесла деякі зміни до закону, що його лібералі вважали занадто „контроверсійним", а тепер Сенат узгіднив усі розбіжності й затвердив його для підпису Президента.

АРТУР ГОЛДБЕРҐ, ДЕМОКРАТИЧНО - ЛІБЕРАЛЬНИЙ КАНДИДАТ НА ГУБЕРНАТОРА стейту Ню Йорк, особисто попрохав пробачення в губернатора і кандидата на переобрання Нелсона Рокефеллера — республіканця, за те, що два співробітники Голдберга висвистували Рокефеллера під час його передвиборчої промови в Ню Йорку. Голдберґ викинув обох „свистунів" із свого виборчого штабу: А. Сеґґеру — представника еспанськомовних виборців, та П. Сміта — колишнього помічника у виборах покійного Роберта Кеннеді.

ПРЕЗИДЕНТ РИЧАРД М. НІКСОН НАКЛАВ ВЕТО на законопроєкт, за яким мали б бути запроваджені обмеження у витратах кандидатів на вибори в 1972 році, за їхні виступи через радіо й телевізію. Президент, який у цьому питанні сподівається чималої опозиції збоку обох партій, сказав, що таке обмеження некорисно вплинуло б на можливість кандидатів пропагувати їхні думки.

У СВІТІ

У СХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ РОЗПОЧАЛИСЯ загальні військові маневри СССР і його сателітів, разом коло 100.000 війська. Комуністична преса стверджує, що це найбільші маневри, що їх СССР і сателіти переводили від закінчення останньої світової війни. До Східнього Берліну прибули військові міністри СССР, Польщі, Болгарії, Чехо-Словаччини, Монголії і Куби. Румунія прислала на ті маневри „символічних" 300 вояків.

ПАПА ПАВЛО VI НАТАВРУВАВ в листі до конвенції Асоціяції католицьких лікарів у Вашингтоні легалізацію абортів. Папа не згадав про стейт Ню Йорк, в якому недавно прийнято відповідний закон, що дозволяє задля рятування життя матери та на її бажання переводити аборти, але його заваги напевно стосувалися тієї події. Папа назвав легалізацію абортів „поворотом до часів варварства і поганства".

КОМУНІСТИЧНИЙ ПАРИЗЬКИЙ ЩОДЕННИК „ЛЬ'ЮМАНІТЕ" ПРИНІС інтерв'ю з „міністром закордонних справ" В'єтконгу панею Нгуєн Ті Бінь, яка повторила давню вимогу в'єтнамських комуністів, що про перемир'я і виміну полоненими можна буде говорити тільки тоді, коли Америка проголосить докладну дату, до якої зобов'яжеться відкликати беззастережно всі свої війська з В'єтнаму. Президент Ніксон відмовляється проголосити такий термін під натиском збоку комуністів, ставши на становище, що це власне одна з тем для ділових мирових переговорів.

84-ЛІТНІЙ БЕН ГУРІОН, ПЕРШИЙ ПРЕМ'ЄР ІЗРАЇЛЮ, ТВЕРДИТЬ, що померлий недавно єгипетський президент Гамаль Абдель Нассер хотів стрінутися з ним, щоб разом викорчувати ізраїльсько - арабське замирення. Бен Гуріон висловив переконання, що в останньому часі Нассер змінив своє попереднє непоступливе і непримиренне становище супроти Ізраїлю та щиро бажав собі замирення.

З УСІХ КІНЦІВ СВІТУ

Недавно була в „Свободі" згадка про відвідини в Головній Канцелярії УНС і „Свободі" трьох студентів з Европи, які брали участь у конгресі Центрального Союзу Українського Студентства в Монтреалі, опісля відвідували різні табори й осередки української молоді, зокрема Спілки Української Молоді, в Канаді і ЗСА, а перед відлетом до своїх країн відвідали УНС і „Свободу". Опісля, в понеділок 12-го жовтня ц. р. цю надгудсонську столицю Американської України відвідали молоді провідні діячі активного ідеологічного Товариства Українських Студентів ім. Міхновського, яке відбуло недавно свій з'їзд в Дітройті, також з участю репрезентантів з усіх кінців світу. УНС і „Свободу" відвідали: голова Світової Управи ТУСМ інж. Богдан Кульчицький, голова ТУСМ в Арґентині Ігор Василик, член Управи ТУСМ в Канаді інж. Роман Гуцал та віце - президент Світової Управи ТУСМ і референт ідеологічних справ Роман Сеньків. У розмові з головними урядовцями УНС та редакторами „Свободи" гості інформували про своє Т-во, його праці і сміливі пляни на майбутнє та спільно розглядали можливості дальшого затіснення праці і співпраці з усіми українськими установами. На фото (зліва): заступник гол. предсідника Володимир Сохан, заступник голови Головної Контрольної Комісії УНС мґр Іван Винник, який в тому часі був у Головній Канцелярії в ділових справах, гол. касир дир. Петро Пучок, інж. Богдан Кульчицький, п. Ігор Василик, інж. Роман Гуцал, гол. секретар д-р Ярослав Падох та п. Роман Сеньків.

ЗСА голосуватимуть проти допущення Комуністичного Китаю до ОН

Вашингтон. — Речник Державного Департаменту Роберт МекКлоскі заявив, що З'єднані Стейти не змінюють свого становища супроти Комуністичного Китаю у зв'язку з визнанням Канадою Комуністичного Китаю. ЗСА голосуватимуть на теперішній Генеральній Асамблеї знову проти прийняття Комуністичного Китаю в члени ОН і робитимуть це так довго, як довго Комуністичний Китай пов'язує своє приступлення до Об'єднаних Націй із виключенням відтіль Вільного Китаю з осідком на Тайвані (Формозі). Але офіційні американські кола признають, що рішення Канади обміняться амбасадорами з Комуністичним Китаєм матиме шкідливий вплив на відносини в тихоокеанському обширі. Можна припускати, що Бельгія і Італія підуть слідами Канади й також визнають Комуністичний Китай. Покищо можна передбачувати прогру Комуністичного Китаю у справі допущення його до Об'єднаних Націй. Найкраще для комуністів голосування відбулося в ОН в 1965 році, коли 47 голосів було „за" і 47 „проти" та 20 стримались. В минулому році 48 було „за" і 56 „проти" й 21 стрималися. Тому, що прийняття Комуністичного Китаю до Об'єднаних Націй вважається за „важливу справу", то вимагається двох третіх позитивних голосів задля признання тій країні членства в ОН.

Департамент Оборони висловлює сумнів щодо наявности совєтської бази підводних човнів на Кубі

Вашингтон. — Представники департаменту оборони ЗСА ствердили у вівторок 13 жовтня, що немає вистачальних доказів на те, щоб Совєтський Союз плянував чи будував будь-яку базу для підводних човнів на Кубі. Згідно з одержаними американською розвідкою інформаціями, совєтський підводний тендер, що прибув був до одного з кубинських портів 25 вересня ц. р., відплив звідти в суботу 10-го жовтня.

Започатковані у пристані Сієнфуеґос будівельні роботи для совєтських кораблів обмежилися до збудування двох бараків і площ для футболу і вправ. Немає також в цій пристані совєтського морського персоналу. Перше повідомлення про започаткування Совєтським Союзом будування бази для підводних човнів на Кубі одержали були представники преси під час інформаційної пресової зустрічі в Білому Домі 25 вересня ц. р. і воно знайшло було широкий відгомін у пресі. Совєтський уряд заперечив ці повідомлення щойно у вівторок 13 жовтня, заявляючи рішуче, що ніякої бази для підводних човнів на Кубі Совєти не будують, дотримуючись в цьому порозуміння між Совєтським Союзом і ЗСА, що було встановлене ще в 1962 році й у висліді якого була припинена інсталяція совєтських ракет на Кубі. Проголосили Совєти своє заперечення на кілька годин перед повідомленням департаменту оборони ЗСА про те, що совєтський підводний тендер покинув Куру.

В Пармі відбулися організаційний курс та збори Клівлендської і Янґставнської Округ УНС

Клівленд. — Минулої суботи й неділі, 10 й 11-го жовтня 1970 року, в приміщенні школи церкви св. Йосифа в Пармі, Огайо, відбулися міжокружні організаційні курс і збори. Організаційний курс відбувся в суботу в приявности 18 організаторів обох Округ і тривав від 10-ої години ранку до 6-ої вечором. В програмі курсу були доповіді головного секретаря д-ра Ярослава Падоха та головного радного й обласного організатора обох округ, Євгена Репети, про природу і основу життєвого забезпечення, про важливу суспільну й допомогову ролю, як самого забезпечення, так також організаторів, які його поширюють, про союзовий „товар", тобто різні забезпеченеві пляни, про корисування книжкою вкладок УНС, зокрема для обчислювання висоти вкладок та користей, які дає забезпечення, про забезпеченевий контракт, тобто зміст грамот УНС і ін. Приявні брали живу участь в курсі, ставлячи питання та пошируючи й коментуючи думки доповідачів. Курс потвердив давно відому правду, що життєве забезпечення це один з найважливіших засобів суспільної опіки над одиницями і цілими родинами та що союзові організатори є суспільними місіонерами доброго і конечного, діла — забезпечення.

Наступного дня відбулися міжокружні організаційні збори, в яких узяли участь 32 союзові діячі, репрезентуючи 17 Відділів УНСоюзу.

В програму зборів увійшли

(Закінчення на стор. 4-ій)

Пластуни в Ню Йорку посвячуватимуть власний дім

Ню Йорк. (В. С.) — Останні роботи перебудови Пластового Дому при 144 2-гій евеню в Ню Йорку добігають кінця. Тут і там майстри ще щось майструють, тут і там майстри ще щось поправляють. Незабаром вже ціле діло, великий задум знайде своє завершення: 5-го грудня ц. р. пластова громада та взагалі ціла українська громада великого Ню Йорку пляну урочисто посвятити цей дім та передати його до користування пластової молоді. Для переведення цього врочистого акту створено окремий комітет із представників Пласту та Пластприяту. Цей Комітет очолює пол. сен. інж. Роман Рогожа. До участи в посвяченні, що має закінчитися великим бенкетом в Українському Народному Домі, запрошено обох наших Владик: Єпископа Стемфорду Кир Йосифа Шмондюка та голову Консисторії Української Православної Церкви в Америці Архиєпископа Мстислава. До справи приданання власного дому для нашої молоді все дуже прихильно ставилася парохія св. Юра в Ню Йорку з її теперішнім парохом о. д-ром Гавлічем на чолі. По посвяченні, пластовий Дім перейде на повне користування пластової молоді.

Цей дім поруч церкви і школу, має стати дальшим звеном, у якому мають формуватися молоді характери, в якому повинна плекатися любов та пошана до всього, що є рідне, що є українське, та, вкінці, в цьому домі має гуртуватися молодь, якою наша українська громада має б право всеціло дорожитися,

Канада визнала Комуністичний Китай — зірвала зв'язки з Вільним Китаєм

Оттава. — Канадійський державний секретар для закордонних справ Мічелл Шарп відчитав в нижчій палаті канадійського парляменту заяву про те, що канадійський уряд визнав Комуністичний Китай та рішив обмінятися з ним амбасадорами. Тому, що в даному договоренні з Комуністичним Китаєм говориться, що Канада визнає „уряд Народньої Республіки Китаю, як одинокий легальний уряд Китаю", автоматично Канада зриває дотеперішні дипломатичні зв'язки з Вільним Китаєм з його осідком на Тайвані (Формозі). За день перед тим названий канадійський міністер закордонних справ викликав до себе амбасадора Вільного Китаю Ґшуеха Ю-чі і повідомив його про те рішення Канади та просив його виїхати з Канади „в найближчому часі". Названий китайський дипломат негайно закрив амбасаду Вільного Китаю в Оттаві, заповів закриття консуляту у Ванкувері, де живе велика китайська колонія, і сам виїхав до Ню Йорку, де він репрезентує Вільний Китай в Об'єднаних Націях. Канадійський міністер Мічел Шарп заявив, що одначково Комуністичний, як Вільний Китай вважають себе за легальні уряди Китаю і не погоджуються на розмежування Китаю і Тайвані (Формози). Вільно-китайський амбасадор в Канаді Ґшуех Ю-чі натаврував акт визнання Канадою Комуністичного Китаю, як „жалюгідний" і нелояльний супроти Вільного Китаю, з яким Канада довгі роки зберігала приязні взаємини. Канада вислала вже до Комуністичного Китаю свого представника, щоб він як приготовив відкриття там канадійської амбасади. Покищо Канаду репрезентуватиме шарж д'аффер, а амбасадор приїде до Пейпінґу віроїдно впродовж найближчих шістьох місяців. Канада, яка давнішими роками голосувала в Об'єднаних Націях проти допущення Комуністичного Китаю до ОН та у двох останніх роках стримувалася від голосування, тепер голосуватиме за прийняття Комуністичного Китаю до Об'єднаних Націй.

Франція і Совєти підписали договір про тіснішу співпрацю

Москва. — Наприкінці 8-миденних відвідин французького президента Жоржа Помпіду в Совєтському Союзі підписано на Кремлі договір про тіснішу співпрацю Франції і СССР не тільки в економічній, науковій і культурній ділянках, як про це договорились були ті дві держави в 1966 році під час відвідин у Москві президента Шарля де Ґолля, але також в політичній ділянці. Рішено, що найменше двічі в році будуть стрічатися міністри закордонних справ Франції і СССР для „взаємної консультації" та що уряди обох держав будуть порозуміватися в кожній міжнародній кризі. Договір підписано на спеціяльній церемонії у Кремлі, а підписали його Помпіду і, від СССР Микола Підгорний, при чому Леонід Брежнєв, Алексей Косиґін і Андрей Громико стояли позаду Підгорного. Всі ті совєтські провідники проводили Помпіду на летовище при його відїзді з Москви. У спільному комунікаті підкреслено „сердечну атмосферу", в якій відбувалися розмови французьких гостей із совєтськими господарями. Висловлено спільне бажання, щоб закінчилась В'єтнамська війна, щоб „народи того обширу мали змогу самі вирішувати свою долю без зовнішнього втручання" та заявлено теж солідарність супроти ситуації на Близькому Сході, з бажанням, щоб настало там замирення на базі резолюції Ради Безпеки ОН з 22-го листопада 1967 року про конечність звільнення Ізраїлем всіх окупованих ним арабських земель та гарантування Ізраїлеві непорушности державної території. „У забезпечених кордонах". Французько-совєтський договір зазначує, що він ні в чому не порушує зобов'язань Франції і СССР, що їх вони мають супроти своїх союзників. Найперші французькі коментарі вважають, що Франція доказала тим актом знову „суверенність" своєї закордонної політики та осягнула більше значення в міжнародних відносинах, а Совєти вважають, що той договір означає послаблення впливів Америки в Европі.

Цієї неділі у Філядельфії відбудеться прем'єра опери „Лис Микита"

Філядельфія. — Все приготовано силами Оперового Ансамблю та Оркестри УМІ під керівництвом проф. Юрія Оранського і солістами до першого показу найновішої української опери, створеної в Америці в 1966-69 рр. „Лис Микита", музика Василя І. Овчаренка до лібретта Леоніда Полтави, за однойменною поемою Івана Франка. Прем'єра відбудеться у неділю, 18-го жовтня, в залі „Академії оф Мюзік", о 5-ій г. по полудні Опера „Лис Микита" складається з 5 актів - відслон. Солісти — це переважно молодь, студенти співу в УМІ та в американських музичних - вокальних школах. Із старших виступить оперовий соліст з великим досвідом маестро Лев Рейнарович і відоме сопрано п-і Наталія Андрусів, випускниця Варшавської Консерваторії. Крім них, як солісти в першій виставі опери виступають: Надія Оранська, Орися Штинь-Гевка, Омелян Іваненко, Ася Бульба, Ом. Гельбік, Володимир Карпинич, Володимир Дейкан, Ія Лабунька, Олесь Лабунька, Богдан Турченюк, Ніля Онуферко, Катря Оранська, Наталка Турченюк, Роман Швед, Маруся Штинь, Орися Штинь - Гевка, Таня Шуст, Мотря Бойко; у ролях різних звірів та сільської молоді на Гуцульщині — Л. Лукіянович, Х. Романів, А. Федак та інші члени Хору УМІ у Філядельфії. Режисер вистави опери — Іван Праско, хореограф — відома балерина і

(Закінчення на стор. 4-ій)

ОКРУГА ОЛБАНІ ВІНАНУЄ ПАМ'ЯТЬ ГОЛ. КОМАНДИРА УПА

Трой, Н. Й. (І.Д.) — Заходом Окружного Комітету Відділів УККА Амстердам, Вотервліт, Коговс і Трой, відбудеться в неділю 18-го жовтня в авдиторії гайскул у Вотервліті, Н. Й. святочна академія у 20-річчя геройської смерти головного командира УПА, сл. п. ген.-хор. Тараса Чупринки - Романа Шухевича. Початок о год. 3 по пол. У програмі святочна доповідь всеч. о. Б. Смика з Ютики, виступ чоловічого хору „Сурма" з Сиракюз під проводом п. З. Мягкого і квартету Осередку СУМА в Сиракюзах під проводом п. Грицака, декламація п. Д. Наболотної і рецитація п. Курила (мол.) з Бінгемптону.

У Вінніпеґу відбувається конгрес етнічної мозаїки в Манітобі

Вінніпеґ. (М. С.) — Тиждень 13-18 жовтня 1970-го року у манітобській столиці Вінніпеґу має всі дані на те, щоб перейти до історії українців Канади та всіх інших поселень в Канаді. В цьому тижні мають бути зроблені підсумки культурної політики в Манітобі і Канаді, а разом з цим учасники конгресу мають застановитися над способами і методами збереження в Канаді всіх цих культурних цінностей, що їх до цієї країни принесли зі собою численні етнічні групи.

Яке майбутнє етнічних груп в Канаді? Чи в процесі невмолимої інтеґрації та асиміляції зможуть вони зберегти свою мову, свої звичаї, свою культуру, чи може, зіллються всі вони в одну нову спільність — канадську націю? Чи потрібно і доцільно стосувати таку політику на відтинку етнічних груп в Канаді, щоб ці групи зберегли свою національну індентичність?

Як виглядають справи нині, Канада або перетвориться у своєрідну двоєдину державу одиницю, що спиратиметься на англійському і французькому елементах, або може і в недалекому майбутньому розколеться на дві частині — Канаду з англійською та Квебек з французькою базою. Але без уваги на те, який буде розвиток, етнічні групи остануться в Канаді жити і завжди буде актуальною справа їхньої ідентичности.

Вінніпеґ вибрано на місце такого конгресу, який влаштовано заходами федерального і провінційного урядів — не випадково. В цьому році Манітоба відмічає сторіччя свого існування, а з другого боку тут проживає порівняно з іншими провін-

(Закінчення на стор. 3-ій)

УВАН у ЗСА започатковує Академічний рік пленарною конференцією з доповіддю президента проф. Олександра Оглоблина

Ню Йорк. — В неділю 18 жовтня ц. р. о год. 6:30 вечора Українська Вільна Академія Наук у ЗСА влаштовує з нагоди відкриття Академічного року 1970-1971 пленарну конференцію з доповіддю президента УВАН проф. д-ра Олександра Оглоблина на тему „Проблема української провідної верстви у другій половині 19-го сторіччя". Відбудеться конференція у великій залі УВАН при 206 Вест 100-а вулиця в Ню Йорку. Обраний в квітні ц. р. конференцією дійсних членів УВАН на президента, проф. Олександер Оглоблин з'ясував завдання УВАН і напрямні праці її Управи на зборах 6-го червня ц. р. Він ствердив, що сприяючи, в міру своїх сил і спроможностей розвиткові всіх галузей науки, УВАН мусить приділяти головну увагу дослідам в царині українознавства в найширшому розумінні цього слова, притягаючи до співпраці і координуючи всі конструктивні сили у ній, особливо ж представників молодших генерацій українських науковців поза межами України. Як загальну програму праці Управи УВАН проф. О. Оглоблин визначив потребу уважно й об'єктивно стежити за розвитком української науки на Батьківщині, виявляючи певні недоліки й занедбання в цьому розвиткові, зокрема в різних ділянках гуманітарних наук, співпрацюючи водночас із цим з іншими українськими науковими установами на еміграції, як також не-українськими, насамперед американськими науково-академічним світом. З'ясовані проф. О. Оглоблином напрямні праці Управи УВАН і його, як президента Академії, були схвалені одностайно Управою УВАН.

В Чикаго відбудеться посвячення площі під будову церкви св. Володимира й Ольги

Чикаго (Н. Н.) — Цієї неділі 18 жовтня в Чикаго заплянoване посвячення великої площі, яку закупила місцева активна старокалендарна парафія за 270 тисяч долярів, під будову нової церкви та релігійно-культурного осередку. Це буде небуденне свято цієї молодої церковної громади, заснованої з нагоди перебування тут Їх Блаженства, Кир Йосифа в липні 1968 р. Парафія встигла розростися до великої громади, що нараховує понад 1000 родин парафіян і постійних прихожан, має свої прицерковні організації та виявила велику активність у внутрішньому житті парафії та назовні.

Цього літа Парафіяльна Рада закупила п'ятнадцять забудованих парцель в серці української дільниці і там має розпочатися будова храму і релігійно - культурного осередку. Саме тепер закінчуються розібрання будинків та очищування праці. Пляновані врочистості посвячення площі відбудуться за таким порядком: вранці 18 жовтня о 8-ій год буде відслужена торжественна Свята Літургія в православному Соборі св. Володимира, який вже два роки є також домом молитви для парафіян св. Володимира й Ольги. О 10-ій год. розпічнеться процесія від Собору Володимира до новонабутої площі, в якій візьмуть організовані групи молоді, оркестра СУМА, прицерковні організації, комбатанти з своїми хоругвами і прапорами та зірні.

Сам обряд посвячення розпічнеться Водосвяттям, а далі відбудеться посвячення і вкопання пропам'ятного хреста та таблиці й посвячення площі. Будуть виголошені проповіді та промови, відповідні до цієї нагоди, та буде проведена спеціяльна збірка на Будівельний Фонд.

По полудні о год. 12:30 відбудеться в залі СУМА велика святочна гостина — обід, на який запрошено представників усіх громадських організацій м. Чикаго. На цьому обіді Парафіяльна Рада познайомить українців міста Чикаго з своїми будучими плянами щодо самої будови.

Д-р З. Л. Мельник доповідатиме на науковій конференції

Ню Йорк (М.І.). — На запрошення її організаторів д-р З. Л. Мельник доповідатиме під час 9-ї річної конференції про слов'янські студії. Темою його доповіді буде: „Вимір і аналіза рентовности совєтських підприємств". Конференція відбудеться 16-го жовтня ц. р. в Лайола університеті в Ню Орлінс, Луізіяні. Д-р Мельник є професором фінансів на Синсинатському університеті і його уважають знавцем економічних і фінансових проблем. Не менше уваги д-р Мельник присвячує студіям економічних і фінансових справ нашої Батьківщини.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢
Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Зникла противоєнна психоза

Ще недавно панувала в З'єднаних Стейтах своєрідна психоза проти війни у В'єтнамі. Вона була така сильна, що спонукала Линдона Б. Джансона відмовитися від повторного кандидування. Він був так глибоко переконаний у слушності американської збройної інтервенції у В'єтнамі, що волів виректися дальшої політичної кар'єри, ніж терпіти зневагу від дійсних та фальшивих пацифістів у Конгресі, в пресі та на вулицях. За президента Ніксона та психоза виявилась ще раз після вмаршу американських військ до Камбоджі задля ліквідації „безпечного притулкку" комуністичних військ, що діяли звідтам проти Південного В'єтнаму.

Війна ще продовжується у Південному В'єтнамі, у Ляосі й Камбоджі, але антивоєнна психоза в Америці в значній мірі розвіялась. Годі уявити, щоб будь-котра з численних організацій, що, як гриби по дощі, народились були для поборювання політики Уряду в В'єтнамі, могла нині змобілізувати десятки тисяч вуличних демонстрантів. Цю зміну настроїв спричинила зручна й послідовна політика Ніксона. Комуністичні вороги назвали Ніксонів плян „в'єтнамізації" війни обманом, який насправді продовжить війну і нацькує азійців проти азійців. Багато американських лібералів не мали також довір'я до того пляну й вимагали — по комуністичній лінії — відкликання всіх військ з В'єтнаму, як найрадикальнішого способу закінчення війни. Але зріст сили південнов'єтнамської армії, який виявився в її самостійних операціях у Камбоджі, відкликання до Америки 165.000 війська та заповідь відкликати до Різдва ц. р. ще 40.000 — це факти, що їх не можна було не признати. Нарід і ввесь світ мусіли повірити, що Ніксон дійсно не хоче війни у В'єтнамі і відтягає з неї Америку, але робить це по-державницьки, не лишаючи напризволяще Південного В'єтнаму і його народу, а даючи йому можливість скріпитися настільки, щоб самому оборонитись проти комуністичної агресії.

Промова президента Ніксона з минулої середи тільки потвердила миролюбність його політики. У тій промові він безумовно мав на увазі також листопадові вибори, щоб підсилити шанси республіканських кандидатів. Але це не поменшило міжнародного значення „5-ох точок", що їх Ніксон проголосив, як базу для замирення у В'єтнамі. Північнов'єтнамські комуністи і їхні однодумці у широкому світі раптом опинилися в дефензиві, бо їхні твердження про войовничість Ніксона втратили грунт під ногами. Тож, коли вони на засіданні Паризької конференції в справі В'єтнаму, на другий день після проголошення тієї пропозиції Ніксона, не знайшли кращої на неї відповіді, як лайку, то справили цим препогане враження в усьому світі. Джеймс Рестон, дотеперішній рішучий противник участи Америки у В'єтнамській війні, негайно затаврував у „Н. Й. Таймсі" з 9 жовтня ц. р. речників Північного В'єтнаму, як осіб, які не орієнтуються в американських настроях і не знають психіки та вдачі Ніксона.

Найважливішим аргументом в'єтнамських комуністів, який диктував їм бути впертими й витривалими у продовжуванні війни, були опозиційні антивоєнні настрої в Америці. Вони розраховували на подібне моральне заломання в Америці, як воно сталось у Франції в 1954 році, коли французький прем'єр Мендес-Франс під тиском публічної опінії був примушений виректися індокитайської колонії й визнати на Женевській конференції поділ В'єтнаму на дві самостійні держави з відданням його північної частини під владу Го Чі Міня. Надія на повторення тієї історії в Америці була головним надхненням для непоступливости в'єтнамських комуністів, які на Паризькій конференції відчитували промови голови сенатської Комісії закордонних справ Дж. В .Фулбрайта — на доказ правильности свого становища.

Нині ситуація радикально змінилася. Всі сенатські „голуби" з Фулбрайтом у проводі підтримують Ніксона в його стараннях осягнути політичне замирення. Коли комуністи не бачитимуть тієї радикальної зміни — війна у В'єтнамі буде продовжуватись, але вже не хвилюватиме американців ,які всі без винятку знатимуть, хто її продовжує.

В'єтнамські комуністи все ще занадто залежні від Комуністичного Китаю, щоб рішитися йти проти його волі, а в інтересах Комуністичного Китаю лежить продовжування В'єтнамської війни до безконечности. Знову ж Москва не зважується впливати на Північний В'єтнам у примирливому дусі, щоб не наражатися на демагогічні закиди збоку комунокитайської пропаганди щодо „зради" інтересів В'єтнаму. У тому завороженому колі найбільше терпить в'єтнамський нарід без уваги на ідеологію.

В. Чапленко

ЧИ БУВ ВИННИЧЕНКО ДЕКАДЕНТ?

У своїй злосливій статті „Перед судом історії" ,надрукованій у газеті „Літературна Україна", ч. 61, з 4 серпня цього року, „бригада" з трьох авторів, щоб знецінити Винниченка як політичного діяча, сплюжила і його літературну творчість, як я вже писав про це в „Свободі" з 19 серпня. Зокрема „бригада" закинула йому наслідування російських декадентів пореволюційного (після революції 1905 р.) періоду, таких, як Крестовський, Арцибашев, з їхнім занепадництвом, фальшивим психологізмом та втечею від реалізму. Ув отій своїй статті з 19 серпня я тільки частково спростував це, бо в невеличкій газетній статті годі це питання з'ясувати вичерпно. Не мавши змоги і в оцій другій статті розглянути ширше зв'язки Винниченкової творчости з европейською (а не тільки з російською, бож і декаданс виник не в Росії) літературою згаданої доби, я хотів би використати тепер матеріял з того Винниченкового роману, що в ньому Горький добачив лише „бруд і мерзоту", — з роману „Рівновага".

Хоч би цей мінімум тим більше потрібний, що на статті в „Свободі", редакційну й мою, відгукнулась тутешня „проґресивна" газетка" „Українські Вісті" з 10 вересня цього року статтею „Лицемірні адвокати Винниченка" якогось Спостерігача, в якій написано, що „Свобода" зчинила не абиякий галас, мовляв, рятуйте Винниченка, його не хочуть „реабілітувати" на Україні.

На думку Спостерігача, в статті „Перед судом історії" подано „об'єктивну оцінку Винниченка", але він побоявся навіть навести заголовок моєї статті „Винниченко перед судом московського імперіялізму". Він же обстоює твердження, що Винниченко таки був декадент у своїх пізніших творах. Погляньмо ж іще раз, чи це так.

Тема роману „Рівновага" — життя російських революціонерів-емігрантів у Парижі. Живши замкнутою групою, ці інтелігентні люди сваряться між собою, але й намагаються використати можливості вільної країни для нових ідейних шукань, для мистецької й літературної творчости. Один із таких мистців — Аркадій малює (цим роман і починається). І ось як Винниченко описує це малювання: „Полотно уявляло з себе рівне, одностонне, фіялкове поле. Його вкривало рожеве прозоре небо — теж в одному тоні. По один бік поля височенна гора, стилізована, подібна на мурашник. А на горі дерева росли, теж стилізовані, вони нагадували травинки. де-не-де встромлені в цей мурашник. По другім боці поля, вища за гору на зріст. стояла жінка. Стояла вона наче в профіль, але обидві руки її було видно, як на малюнках єгиптян. Була вся гола і шестигруда, при чім тіло одливало жовтим проміняcтим світлом, а трьохярусні груди були сині з зеленими кільцями. Посередині між жінкою та горою, далеко край обрію, під рожевим небом стояло самітне деревце, похоже на щітку до чищення лямпового скла".

Як бачимо, це типове декадентсько - модерністське малювання, та Винниченко подає його в неґативному освітленні. Неґативне ставлення до цього малювання видно і з того, що один із персонажів роману — Адольф глузує з нього. — „А груди ж які гарні, — каже він. — Ось тільки я трошечки не розумію... Вибачте, Аркадію, але чому в неї вже шестеро грудей? Учора було тільки четверо, а сьогодні вже шість". — „Я змінив (каже Аркадій — В. Ч.). Се більше підкреслює... Та крім того, гармонія плям повніша". Пізніше це малювання купив багатий емігрант Хома, купив з умовою,, щоб знищити його. І голодний Аркадій кінецькінцем згодився на це.

Є в романі „Рівновага" ще поет Остап Клуня. Коли його вірша надруковано в журналі, його знайома Таня хвалить за те, що це „не химерно написано", що це „не модерне". І сам Остап каже: „О, так! Я не модерніст. Знаєте, терпіти не можу сих кривлянь. Ну, кажи просто, чого тобі треба. Правда? А то і так, і сяк, і туди, і сюди. І не розумієш, до чого все це"... Є в романі літературний вечір, коли письменник Стамескін читає свій твір, і цей текст звучить як виразна пародія на декадентський твір. Ось уривок з цієї пародії:

„Се була надзвичайна історія. Називалась вона „Полум'я Мрака". Одного вечора Ранковський, колишній соціял-демократ. потім анархіст і нарешті людина „нового полум'я", повертаючись з оргії мефиністів, зустрівся з жінкою в широкім плащі. Вона звернула на себе увагу своїми очима, — вони горіли надзвичайним вогнем... Іскрилися. Були, мов уголля. Мов уголля, вихоплене з багаття. Він пішов за нею. Він знав, що се вона. Виявилося, що це, справді, була вона, бо зайшла в шиночок, вказала йому на стілець коло себе і хвилин десять говорила йому про таємниці світу, хранителем яких являється Ро. Могутній. Пануючий над Мраком. Палаючий гріхом. Великий Ро. Після сього Ранковський починає ходити кожну ніч вулицями і говорити самому собі монологи про Ро і Мрак. Він страждає; він знемігся цілком, але ще бореться, — в ньому сильна ще наївна віра в цяцьки, що звуться народом, соціялізмом, анархізмом, жалке лахміття Великої Таємниці Мрака, воно заважає йому. Тісне лахміття. Погордливі плювки Ро, підхоплені наукою".

Пізніше виявилось, що ота таємнича жінка — то була жінка його приятеля. „Вона була колись жрицею Народу, бога смішного й наївного, мов дитяча казка.

(Закінчення на стор. 4-ій)

Володимир Савчак

ДЕСЯТЬ ТОМІВ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНОЗНАВСТВА

(1)

У передньому слові до першого тому Енциклопедії Українознавства, з датою „Мюнхен, червень 1949 р." так з'ясовано завдання, які мала б сповнити ЕУ:

1) дати в руки майже двомільйоновій масі українців і осіб українського походження поза межами СССР підставовий довідник українознавства, в якому подається найважливіші відомості про Україну в найширшому розумінні, при збереженні всіх засад науковости;

2) зібрати і утривалити правдиві інформації про минуле і сучасне України, про видатних діячів церковного і політичного життя, науки, культури і мистецтва для українців на Рідних Землях, де большевики систематично промовчують або фальшують те все, що становить суть українства;

3) дати чужинцям, які цікавляться Україною (а число таких, на щастя, зростає) якнайповніший образ життя нашого народу і „нашої Правди", що спирається на ідеалістично - християнських засадах моралі та на давніх державницьких традиціях.

Слід додати, що крім цього поява Енциклопедії Українознавства змусила большевиків випустити доволі спішним темпом 17-томову загальну енциклопедію українською мовою (т. зв. УРЕ), а згодом Український Радянський Енциклопедичний Словник (т. зв. УРЕС) і тепер один том англомовної енциклопедії про Україну, мабуть у відповідь на появу англомовної енциклопедії українознавства (т. зв. АЕУ), другий том якої тепер поступає в продаж.

У відповідності до накреслених вище завдань Европейський Відділ Наукового Товариства ім. Шевченка, завдяки невсипущим зусиллям проф. д-ра Володимира Кубійовича, який від 1948 р. працює головним редактором ЕУ, випустив в рр. 1949 1952 тритомову загальну Енциклопедію Українознавства (т. зв. ЕУ/1, або ЕУ частина перша) як спеціялізований підручник українознавства, у якому в 20-ох розділах (1.200 сторінок друку + чорні і кольорові таблиці, мапи тощо) дається низку наукових монографій про територію, людність і етнографію, мову, церкву, археологію, історію, право, військо і т. п. Хоч ЕУ/1 віддзеркалює стан кінця 1940-их років, часто навіть довоєнний, вона все ще є найкращим довідником українознавства. Перший наклад ЕУ/1 вже повністю вичерпаний на книгарському ринку.

Починаючи з 1954р., появляється друга, гаслова частина Енциклопедії Українознавства (т. зв. ЕУ/2), що є частково доповненням, поглибленням і детальнішим з'ясуванням інформацій, поданих в ЕУ/1. Порівнюючи з першою частиною, словникова ЕУ має такі відмінності:

1. Подає деякі інформації, що їх через брак місця не подано в ЕУ/1.

2. В ЕУ/1 ввесь матеріял розбитий за тематичними ділянками і відноситься до всієї території України; в ЕУ/2 матеріял з різних ділянок об'єднаний при характеристиці поодиноких географічно - історичних районів (земель) України (напр., Басарабія, Волинь, Закарпаття, Крим, Південна Україна тощо) або більших міст чи рік (Дніпро, Київ, Львів і т. п.);

3. ЕУ/2 об'єднує і поширює відомості з ЕУ/1, характеризуючи той самий предмет з різних поглядів (див. статті про „Місто", „Жінки" тощо);

4. ЕУ/2 подає тисячі біографічних та географічних гасел і сотні заміток, присвячених поодиноким історичним, політичним, правничим, культурним і мистецьким об'єктам;

5. В ЕУ/2 подається детальний перегляд життя і надбань нашої еміґрації, як також інформації про держави, в яких живуть українці та про зв'язки різних народів і країн з Україною.

6. Маючи на оці численних читачів ЕУ/2, які з різних причин своєчасно не придбали ЕУ/1, словникова частина має в деякій мірі характер самостійного твору; вона очевидно доповнює події, представлені в ЕУ/1 новим додатковим матеріялом з останнього десятиліття.

З уваги на те, що відомості про природничі, медичні, технічні та інші стислі науки читачі ЕУ/2 можуть легко знайти в чужомовних енциклопедіях чи навіть в УРЕ або УРЕС, де ці ділянки назагал вірно з'ясовані, як теж маючи на оці ощадність місця, ЕУ/2 присвячує цим ділянкам менше уваги, концентруючись головним чином на гуманістичній україністиці (історія, мова, церква ,культура, мистецтво і т. п.) та на житті і діях еміґрації, бо відомості з цих ділянок тенденційно перекручуються або промовчуються в совєтських виданнях.

Видавати ЕУ в еміґраційних умовах — надзвичайно складне і трудне діло як під оглядом редакційним (розпорошеність співробітників по всіх континентах), так і — в ще більшій мірі — під оглядом фінансовим. В нормальних обставинах енциклопедії видають або державні інституції, або багаті, спеціялізовані видавництва. Високі та постійно зростаючі кошти видання ЕУ при дуже низькому накладі ніяк не можна покрити з самих тільки передплат чи продажу книг. З допомогою прийшла жертвенність української еміґрації.

Уже в час видавання ЕУ/1 еміґрація виявила — хоч сама ще не мала економічної бази — велике зрозуміння справи і своїми пожертвами допомогла появі трьох томів ЕУ/1. Видавання ЕУ/2 вимагає ще більших зусиль і фондів.

З метою зміцнення фінансової бази ЕУ/2, починаючи з 1954 р. постають в різних скупченнях української діяспори представництва і комітети сприяння ЕУ/2. Крім поширювання передплат, вони повели широку акцію мобілізації фондів з добровільних пожертв — фундацій.

(Закінчення буде).

ЛИСТ З УКРАЇНИ

До Редакції „Свободи".

Пересилаю Вам листа з України від моєї тітки, якої я ніколи не бачила, але про яку оповідали мені мої батьки. Цей лист прийшов у відповідь мені і моєму тіточному братові на наші поздоровлення з Европи під час поїздки-прогулянки „Летом Скоба у світ". Як молоді пластуни, що вперше вилетіли в світ і подивляли його красу, ми хотіли поділитися своїм захопленням з нашими рідними і тому вислали карточки-привітання в Україну. Цей лист моєї тітки, що зворушливо змальовує красу України та любов до неї, може буде цікавий і для читачів „Свободи".

М. К.
24.IX. 1970

Мої Дорогі!

Дві карточки з Вашої прогульки з 5. VIII і 8. VIII дістали й дуже дякуємо, що Ви не забули нас серед скількох цікавих і захоплюючих речей, які Ви оглядали. Було нам дуже приємно. Дорогі! Читала я ті карточки по кілька разів і застановлялася над їх змістом. Пишете, що Европа чудова й що її краса Вас здивувала, що навіть Ігорко ладен був би не вертати, якби це було можливо. Звісно, це так тільки від захоплення Ти написав, бо навіть не уявляв собі все те, що Ти побачив. Подумайте, який світ прекрасний і який ще незнаний Вам, мої голуб'ята, що перший раз вилетіли з рідного гнізда.

Земля, де Ви прийшли на світ, з обставинами, що витворилися ,стала Вам рідною. Іншої батьківщини Ви не знаєте, зовсім зрозуміло. Погляньте на перелетних птахів: бузьків, журавлів, солов'їв, шпаків. Вони родяться тут у нас і тільки зла негода, холоди й морози примушують їх „еміґрувати" там, де можуть перебути лиху годину. Як тільки потепліє (а почувають це вони якимсь дивним інстинктом) вони знову прилітають до нас, непомильним шляхом навіть вертають на ті самі гнізда. Треба бачити, як вони збираються до відлету громадами, як молодь тренує в польоті свої крила, як летять вони визначеним порядком і тужно курличуть, щебечуть, свищуть. Смутком їх прощаємо восени, радістю вітаємо весною. Колись, як доростете, певно прилетите котроюсь весною в Україну, як перелетні птахи. Ви, зрозуміло, не знаєте, що це Україна, Ви тільки чули з оповідань батьків і старших, але цього зовсім мало. Те, що чується, це не те, що бачити рідну землю. Тут у нас немає гігантів-хмарочосів, немає високих лотосів із листям метрового проміру, немає верблюдів, кенгурів, львів, тигрів, папуг, колібрів.

А що є, запитаєте? У нас є будівлі 1-2-5-10-поверхові, а найчастіше малі доми, однородинні. Довкола хат обов'язково садочок і квітник. Квіти скрізь і по містах у скверах, і на вікнах, верандах, бальконах. У нас цвітуть незабудьки: сині малесенькі квіточки, які Ви бачили хіба лиш у парках, але вони такі милі серцю. Їх у нас безліч. Є в нас солов'ї. Їхній спів — це сама поезія, питома Україні. У нас є сірий горобчик, який ніколи не покидає рідної землі, як літом, так і зимою. Багато дечого є такого, про що Ви не можете знати з оповідань. А найважніше, що в нас є, це чудова, дорога серцю земля й її міста, ліси, ріки й гори. Ви знаєте океани, що обливають землю, де Ви живете. У нас океанів немає. На півдні є Чорне море. Але в нас чудесна ріка Дніпро, старезна, іноді грізна, оспівана поетами в сотнях віршів. Є у нас старовинний Львів, Ужгород, Чернівці, Чернігів, Полтава — це наша 1 000-літня слава, яку завершує Київ. Є ще в нас святість, де поховано Т. Шевченка — Канів. На його могилу треба йти 350 сходинками. Хоч вийти туди трудно зразу (є там по дорозі лавочки, щоб присісти), люди йдуть на гору по сходах мовчки, не присідаючи, а багато людей, вийшовши, ридає зі зворушення, як опиниться біля могили. Такі в нас скарби.

Знаєте, навіщо я це пишу Вам? Щоб у Вас запалити серце бажанням побачити Україну на власні очі. Я думаю, що як доростете, то обов'язково побачите. Мене вже певно не буде між живими, але як будете все це бачити, не забудьте згадати мене, Вам знану тільки з оповідань, що тут жила, раділа всіми радощами й боліла всіма болями Батьківщини.

Світ чудесний, найкраща в світі моя Україна. Вона полонить моє серце, і я без неї не змогла б жити.

Так, мої Дорогі. Написала я Вам те, що навіяли мені на душу Ваші карточки. Не забудьте в житті вишневих садів, солов'їв, дрібненьких цвіточків незабудьок. Нехай вони, як євшан-зілля, неспокій - бажання вселяють у Ваші юні серця — побачити все це на власні очі. Колись, як тільки захочете й будете мати час, то напишіть про Ваші враження з прогульки ширше.

тета М.

СТУДІЯ КОБЗАРСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТИ В КИЄВІ

Київ. — „Двадцять п'ять київських робітників і службовців стали учнями цієї незвичної школи, щоб опанувати таємниці традиційної кобзарської гри, зберегти для майбутнього перлини безцінного народного мистецтва", сказано у повідомленні „Культури і Життя" ч. 75/1970. З вістки під наг. „Уроки ведуть кобзарі" виходить, що Студія була зорганізована три роки тому при Українському Музично - хоровому Товаристві. Цього року в студії „викладатимуть при Об'єднанні народних співців-кобзарів відомі майстри української арфи Б. Лапшин, А. Омельченко, А. Бобир. факультативні дисципліни й заняття вестимуть найстарші прославлені кобзарі О. Маркевич, Є. Адамцевич та ін." При студії створено „багатющу фонотеку: в записах звучать музика і голоси Остапа Вересая, І. Кучугури-Кучеренка, Єгора Мовчана, сучасний репертуар кобзарів". Випускники Студії мають стати „палкими пропаґандистами і популяризаторами кобзарського мистецтва". Рештки кобзарів в Україні змушені виконувати, крім кобзарського репертуару, ще й різні нібито народні пісні про комуністичну партію.

Галина Дуда

КРИЗА В ОСВІТІ

(5)

Багато нових можливостей застосування технічних винаходів до навчання переглянула Комісія Навчальної Технології, яку призначив Уряд Джансона в 1968 році. Вона склала свій звіт Конґресові в лютому 1970 р. Формальне навчання, сказано в цьому звіті, є у певному значенні тепер не модним — учні вчаться поза школою шляхами, які радикально різняться від плянів, уживаних в школі.

Незадоволення батьків із стану шкіл — чи то тому, що вони занадто ліберальні або формальні — спонукали проф. Крістофера Дженкса з Гарварду виробити т. зв. ґарантійну систему, яка зрівнює шкільні оплати і дає можливість батькам посилати своїх дітей до шкіл їхнього вибору — публічних, приватних чи парафіяльних. Ця система буде випробувана 1971 р. в одній або двох громадах.

Найповажнішим закидом супроти цієї системи є те, що вона порушує конституційне відокремлення Церкви від держави. Батьки хочуть знати, що діється в школах, хочуть для своїх дітей якнайліпшої освіти в сучасному скомплікованому світі, вони перейняли на себе частину відповідальности за навчання своїх дітей, щоб виросли з них люди, підготовані для майбутности.

Типова студентська демонстрація цього літа виглядала так: Студенти збиралися в центрі міста, а тоді головними вулицями маршували до університету. В довкіллі університету вони розбивали вітрини крамниць і виписували на стінах різні гасла. Стривожена поліція з'являлася у повному вирядi. Це розпалювало ще більший антагонізм між студентами і поліцією.

Цікаво, що часто серед демонстрантів можна було бачити дітей у віці 12-15 років, які втекли від своїх багатих батьків з приміських околиць, щоб перебути літо із „друзями" Для цих дітей рідний дім і батьківщина не мають ніякого значення. Вони вважають, що Америка настільки здеґенерована, що уже ніщо не поможе і тому Америку треба якнайскорше знищити, щоб вона не могла заразити інші країни. У дискусіях з ними вони відразу ставлять своїх опонентів у ворожий табір.

Ці діти справді загублені. Вони нічого не мають, бо відреклися свого дому, батьківщини і всього того, що колись мало для них значення. Відкинення матеріялістичного підходу до життя їхніх батьків залишило їм порожнечу. Цю порожнечу вони пробують заповнити зовнішніми атрибутами — убранням індіян та ін. Їх поведінка посилює критику, якій американська культура тепер підлягає: „американські духові вартості до нічого!"

Життєдайні вартості, яких забракло в американському стилі життя, завжди були інтеґральною частиною української традиції. Український дух є відкритий, гостинний і волелюбний. Чільна роля релігії у житті українців забезпечила їм витривалість, дала змогу пережити багато горя.

Український селянин завжди звертався до свого природного оточення і відчував кожний його нюанс. Традиційні українські вартості давали й дають українцям базу для творення повного й змістовного життя. Українці не мусять чіплятися до якоїсь чужої культури, бо мають свою власну багату культуру.

Традиційні українські вартості цілковито протилежні до неґативних, руїнницьких, песимістичних вартостей американської молоді. Почуття вини щодо помилок, допущених в історії цієї країни, не є перепоною для українців конструктивно й ефектовною братися до розв'язування проблем, які виринули з цих помилок. Наприклад, українці не беруть на себе жадної вини за невільництво, бо їх тоді ще в Америці не було. Але „чисте сумління" не ґарантує їм, що вони не будуть заторкнені расовими конфліктами.

На жаль, українські вартості, які досі були такими живучими, у сучасній добі починають розводнюватися і йти в забуття. Цю згубу українства найбільше пізнати серед „нових іміґрантів", тих, які приїхали до Америки двадцять років тому, присягаючи досмертну вірність Україні. Зміни, що зайшли в нашій Церкві, в наших школах й організаціях, віддзеркалюють зміну вартостей українських людей. Деякі українці стають більш „американськими", як українськими людьми.

Треба тільки вслухатися в їх українсько - англійську мішану мову, щоб переконатися, як їхні вартості деґенеруються.

Проте, це не означає, що українці мусять оминати зв'язків з „чужинцями", бож це українці є власне тут „чужинцями". Їх життєвий добробут є даруюком Америки, яка має тепер свої проблеми.

Ставши інтеґральною частиною американської спільноти, українці мусять віддавати цій країні те найкраще, що кожний із них може віддавати. І це теж найбільш конструктивний спосіб, щоб здобути собі признання.

Відзначування „Українського Дня" посадниками міст залишиться без значення, якщо український вклад в американську спільноту не буде занотований в шкільних підручниках історії.

Як можна зберегти унікальне почуття українства в майбутніх поколіннях? Щоб українська спільнота взагалі затрималася в Америці як така, треба співпраці всіх її кадрів.

Батьки, як найсильніший чинник, що впливає на дитину, мусять взяти більшу відповідальність за її виховання і освіту. Дитині треба не лише защепити почуття українства, але дати їй якнайкращу освіту, щоб вона була готова успішно сприймати світ. Батьки мусять довідуватися від учителів про слабості своїх дітей і допомагати їм поза школою.

Всі українські організації повинні дбати про навчання молоді, заохочувати її здобувати високу освіту. Вони мусять, зокрема, старатися щоб у всіх публічних школах була англомовна Енциклопедія Українознавства, щоб українські й американські діти могли її вживати.

Велика відповідальність лежить на українських суботніх та парафіяльних школах, які повинні виховувати дітей в дусі українства..

Нема сумніву, що непевні теперішні часи устабілізуються. І залежно від того, які зайдуть зміни, рішальний голос в країні матимуть люди з доброю освітою. Гроші, вкладені в матеріяльні речі, можуть пропасти, як це багато українців знають із свого власного досвіду. Але раз здобута освіта залишається до смерти найдорожчим набутком людини.

Кінець.

ХВИЛИНА СПІЛЬНОЇ МОЛИТВИ

ЗАКЛИК УКРАЇНСЬКОГО ХРИСТИЯНСЬКОГО РУХУ

1. За 15-літнім звичаєм, відбудеться й у цьому році — в дні 1 листопада — ХВИЛИНА СПІЛЬНОЇ МОЛИТВИ в намірені Переслідуваної Церкви в Україні та за відродження Християнськ о ї України.

2. Коли Хвилину Спільної Молитви підготовлювано вперше — 1955 р., Було це для відзначення подвійних сумних роковин: 25-ліття знищення назверхних виявів УАПЦ в Україні та 10-ліття арешту Владик Української Католицької Церкви. В цьому році минає саме 40 літ з часу нанесення удару УАПЦеркві, і 250-ліття з часу початку кривавої гесн н и Владик - Ісповідників. Вже сам цей факт каже нам подвоїти зусилля, щоб наш цьогорічний молитовний похід був загальний!

3. Час молитви — за традицією — синхронізован и й, щоб уні ми молилися точно в одному часі, дослівно в одній і тій самій хвилині. Час дібраний так, щоб у молитовному поході змогли прийняти участь і миряни в Україні, тобто визначена година припадає на пору дня, коли більшість громадян має вже вільний на спочинок час, значить, хвилина спільної молитви припадає на 22 год. вечора в Україні. Цій годині відповідає 20-а (8-а) година за середньоевропейсь ким часом, що обов'язує в більшості країн нашого поселення у Західній Европі (в Англії є тоді 19/7 година вечора. У дні 1 листопада різниця між середньо-европейським часом, а часом у Сх. Америці чи Сх. Канаді виносить 6 годин (тобто час спільної молитви для Вашингтону, Ню Йорку, Філядельфії, Монтреалю, Оттави, Торонта є 14 година (2-а після полудня), а для Чикаго, Міннеаполісу, Вінніпегу — 13 година (1-а год. після полудня).

4. Складається так, що саме в б. р. — в році подвійного сумного, але й величного ювілею — традиційний день молитви — 1 листопада — припадає на неділю, і таким чином буде нагода ще краще підготовити наш молитовний похід.

5. Витворились дві форми спільної молитви: або в церквах, або таки одинцем. Молитва в церкві відбувається гуртово, під проводом ОО. Душпастирів, коли на переміну — на лад Ектенії — Отець відчитує прохання, а присутні спільно відмовляють молитви. Така спільна молитва звичайно закінчується спільним співом. Де нема церкви, чи де нема постійного священика, л ю д и збираються в церковних домівках. чи в приміщенн я х культурно - освітних товариств, а молитву проводить голова місцевої клітини мирянської організа ц ії, ч и хтось найдостойніший ч и найбільш поважніший із мирян. Де громадяни — з причини віддалі чи зайнять не можуть спільно зійтися на визначену годину, моляться вони одинцем (чи в родинах), дотримуючися для містичної єдности визначеної години! В родині молит в у проводить Батько або Мати.

Витворився звичай, що громадяни, які о визначеній годині працюють, перериваютъ на момент роботу, і моляться. Подібно — всі ті, які в дорозі, прилучуються також до молитви.

6. Якщо в якійсь місцевості відбувається саме в визначений час Академія (здебільша: Листопадова чи на пошану Слуги Божого Андрея, тоді — також вже за встановленим звичаєм — таку Академію у відповідний час переривається для переведення молитви у визначенім часі.

7. З виховних оглядів, а також для вчасного включення нашого молодого покоління в наше громадське життя життя, Хвилину Спільної Молитви поручається спеціяльно увазі наших молодечих та студентських організацій, насамперед Пласту, СУМУ, ОДУМУ, МУНУ, — прикладом повинна статися молодь, зорганізова н а у світських апостольствах та братствах.

8. Хвилина Спільної Молитви була завжди підготовлювана в екуменічному дусі, — зокрема ж вона повинна бути загальною та спільною, бож усі наші Церкви в однаковій мірі є нищені безбожницьким режимом. Жорстокості переслідувань протиставимо силу нашого запалу й віддання, виявлену у нашій єдності та солідарності.

9. Молитися за цілу Переслідувану Церкву й за усіх наших мучеників - ісповідників, не забудьмо докинути також індивідуальних молитов за наших Найближчих, які потерпіли від нелюдського режиму, чи які принесли найвищу й найсвятішу жертву „за своїх друзів".

ВИСТАВКА БОГДАНА БОЖЕМСЬКОГО

Ню Йорк. — Перша індивідуальна виставка дереворитів у Ню Йорку, в Галерії в домі Літературно-Мистецького Клюбу при 2-ій евню, що розпочалась 4-го жовтня, триватиме до суботи 17 жовтня включно. Дотепер виставку відвідали близько 300 осіб, багато праць розкуплено. Всіх дереворитів, у тому й кольорових та виконаних сепією, показано 120, чимало з них — на українську тематику. Останнього дня, 17-го жовтня, виставка буде відкрита від 1 г. по полудні до 5-ої г. вечора. Відвідувачі одержують каталог, прикрашений репродукціями з двох праць Б. Божемського: „Кукурудза" та „Квіти".

Віктор Боровський — кандидат на стейтового конґресмена стейту Мишиґен

Молодша українська ґенерація в цій країні не хоче вдоволятися лише наріканням в стилі: „Україну втолочує американська політика та й наука в стан московської провінції", чи „про нас не хочуть знати" і т. д. Ця ґенерація розуміє, що „роблення політики" при фабричних станках, конвейєрах, чи чищенні чужих домів, або в замкнутих українських домівках аж ніяк не впливає на те, щоб від того змінилась офіційна американська політика стосовно України, яку то політику так, чи так формують представники різних етнічних груп на вищих щаблях.

Віктор Боровський

І ці представники підходять до українського питання, як індеференти, або в багатьох випадках ставляться до цього питання з ворожістю.

Сини й дочки новішої нашої еміґрації завдяки інтелектуальному рівні цієї нашої еміґрації та доброму економічному станові мають можливість, здобувши відповідну фахову освіту, діставатись до міських, стейтових, чи федеральних урядів, де мали б добру можливість зводити бій за таки українську Україну, заперечуючи російську пропаґанду, що це тільки „московська провінція". Представники інших етнічних груп, чи всевладні англійці -„айриші" такого бою й не думають зводити.

Такими думками й руководиться молодий українець в Дітройті, правник, Віктор Боровський. Він вирішив залишити добре п л а т н и й „джаб" у великій адвокатській спілці і ставити перші кроки на політичній драбині. Успіх цього свідомого молодого українця у великій мірі буде залежати від постави широкої українсь к о ї громади Дітройту.

Віктор поборов успішно перші трудноці: виборов номінацію р е с п у бліканської партії, де (як і в демократів) нерадо номінують не англо-„айриша" — та ще українця. Іншу трудність він теж подолав без допомоги українців.

Кандидуючи у виборчому дистрикті, що його замешкують поляки, італійці, німці та інші (українців там майже не має), Віктор виелемінував у правибо р а х двох інших кандидатів.

Його суперником в листопадових виборах є демократ, англійського роду, який є теперішнім конґресменом з того дистрикту.

Виборчий бій для цього Вікторового суперника веде відома для американського стилю виборча машина, забезпечена грошовими засобами. Віктор Б о р о в ський сам і . . . без грошей!

Українські молоді студенти, головно члени ТУСМ-у створили допоміжний д л я Віктора виборчий комітет. У них запал й енерґія, але . . . кишені порожні. Чи потрібні гроші і скільки для виборчої кампанії, хіба кожний знає. Студентський виборчий комітет для помочі кандидатові на стейтового конґресмена, Вікторові Боровсько м у очолює студент політичних і правничих наук, Нестор А. Щербій, член ТУСМ-у. Досі призбирані фонди — менше, ніж малі.

Цей студентський комітет сміє прохати українську громадськість, наших бать к і в про чинну піддержку в грошовій формі для молодого сміливця, Віктора Боровського

Чеки, чи „моні-орде-и" треба пересилати на адресу голови комітету. На чеку зазначувати (по-англійськи):

„Citizens for Borowsky Committee" Nestor A. Scherbey 2326 Burger, Detroit, Mich. 48212.

Нестор А. Щербій

Адв. Пізнак зорганізував українську групу за перевибір Рокефеллера

(РСГ) Відомий нашій спільноті громадсько-політичний діяч адвокат Михайло Пізнак активно працює серед української етнічної групи на терені стейту Ню Йорк — за перевибір на губернатора Ню Йорку Нелсона Рокефеллера.

Промовляючи 3-го жовтня в радіо, Михайло Пізнак закликав слухачів,, щоб голосували на Нелсона Рокефеллера; подаючи такі арґументи: — Нелсон Рокефеллер є нашим старим приятелем і таким залишився; — Нелсон Рокефеллер веде боротьбу проти наркоманів. — Нелсон Рокефеллер апробував закон відносно самооборони перед напасниками, які загрожують життю людини. — Нелсон Рокефеллер впровадив новий закон, який дозволяє поліції обшукувати підозрілих у злочині. — Нелсон Рокефеллер подбав, що в Ню Йорку маємо найкращу медичну опіку, найкращу в цілій Америці. Він також поширив широку виховну кампанію в поборюванні наркотиків.

Дня 15-го жовтня ц. р. в готелі „Американа" у вечірніх годинах відбудеться зустріч губернатора Рокефеллера з представниками етнічних груп, які як його приятелі, ведуть кампанію за його перевибір на губернатора. Михайло Пізнак поробив заходи, щоб на тій зустрічі українська група була заступлена як найчисленіше.

У Вінніпеґу відбувається конґрес етнічної мозаїки в Манітобі

(Закінчення зі стор. 1ої)

ціями, найбільша мішанина етнічних груп, серед яких, попри вихідців з британських островів, укр. мають 2 місце. Тому теж годі дивуватися тому, що власне українці є не тільки заінтересовані вислідами цього конґресу етнічної мозаїки, але теж приймають в ньому активну участь.

Канадійська англомовна преса присвятила конґресові чималó уваги. Цікаві помічення зроблено в статті вінніпезької „Трібюн" (10 жовтня 1970), автор якої застановляється над тим, чи переможе в культурній політиці Канади концепція „мозаїки", чи асиміляції.

„Історично, більшість населення Манітоби складається з новоприбулих, які прибули сюди з багатьох країн, створюючи тут, що звичайно окреслюється як мозаїковий спосіб життя" — пише Вал Верієр. „Шкоти, французи, англійці, ісляндці, меннонiти, гутерити, українці, німці й інші групи витиснули знаки своєї культури на цій землі". Сьогодні дискутується майбутнє цих всіх культур і невідомо, який буде вислід зусиль груп себе зберегти.

„Це може є для різних груп в Манітобі втрачення битви за свою культурну спадщину і звичаї. Найважливішим чинником в збереженні культури національної групи є її мова і хоч в останньому часі щораз більше є наголосу на навчання мов в університетах, чергові покоління манітобців щораз то менше вживають рідної мови" — відзначає згаданий автор.

На жаль, це правда і тому такими важливими для нас є всі питання, які є передбачені до дискусії на цьому конґресі. На порядку дня збереження, а разом з цим і розвиток нашого поселення в країні, де для нас існують під кожним оглядом найкращі умови.

ЗА СПОКІЙ ДУШІ

св. п. д-ра

СТЕПАНА ВИТВИЦЬКОГО

Президента Української Народної Республіки

У П'ЯТУ РІЧНИЦЮ ЙОГО СМЕРТІ

будуть відправлені в Ню Йорку такі Богослуження:

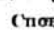
17-го ЖОВТНЯ, В СУБОТУ, о год. 9-ій ранку в українській католицькій церкві Покрови Пречистої Діви Марії на Бронксі, Вашинґтон Евеню.

Цього ж дня о год. 11-ій в українському православному соборі св. Володимира при 82-ій вул. Захід.

18-го ЖОВТНЯ, В НЕДІЛЮ, о год. 12-ій в полудне — ПАНАХИДА на цвинтарі в Савт Бавнд Бруку, Н.Дж.

19-го ЖОВТНЯ, В ПОНЕДІЛОК, о год. 7:15 ранку — СЛУЖБА БОЖА в українській католицькій церкві св. Юрія, 7 вул. Схід.

Сповіщає про це всіх, що бажають пом'янути Покійного

РОДИНА

Замість квітів на могилу б. вояка

бл. п. інж. ЄВГЕНА ПИНДУСА

члени Відділу ОбВУА в Дітройті склали 25.00 долярів на В-во Енциклопедії Українознавства в Сарселі.

Ділимося сумною вісткою з Рідними і Знайомими, що в середу 7-го жовтня 1970 р. у Винниках, Україна, упокоїлася в Бозі

НАША НАЙДОРОЖЧА МАМА І БАБУНЯ

бл. п. АННА БАНАХ

на 85-му році життя.

В глибокому смутку:

Син — ОМЕЛЯН з дружиною ІРЕНОЮ в Чікаґо, ЗСА;
Внук — ОРЕСТ;
Близька і дальша родина на Рідних Землях.

ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ

НЮАРК — ІРВІНҐТОН, Н. ДЖ.

В 11-ту річницю смерти

ПРОВІДНИКА ОУН

СЛ. П. СТЕПАНА БАНДЕРИ

в неділю 18-го жовтня 1970 року, о годині 1-ій по пол. після Служби Божої о год. 12-ій по пол.

буде відправлена

ПАНАХИДА

Просимо все УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО взяти участь.

Вітали д-ра Миколу М. Аркаса в Ню Йорку

Ню Йорк. — У суботу 11-го жовтня кругло 150 осіб заповнили по-вінця горішню залю Українського Інституту Америки при 5-ій евню, зустрівши щирими оплесками видатного українського письменника і перекладача д-ра Миколу Миколовича Аркаса, який прибув у супроводі сина Миколи Аркаса мол. з Лонг Айленду. Зустріч влаштували спільно „Самопоміч" з Українським Інститутом Америки. Гостя привітав мін. Юліян Ревай від дирекції Інституту, підкреслюючи заслуги двох поколінь роду Аркасів — батька, автора опери „Катерина" та „Історії Руси-України", і сина — д-ра філософії Миколу М. Аркаса, автора багатьох літературних праць, спогадів, перекладу „Ілїяди" на українську мову та щойно виданої в-вом „Гомін України" в Торонті „Історії Північної Чорноморщини". Далі зустріччю провадила пані Ольга Соневицька, як культурно-св. референт при „Самопомочі". Із доповіддю про життєвий і творчий шлях д-ра Миколи М. Аркаса, якому вже сповнилося 72 роки життя, виступав Л. Полтава, а з читанням двох цікавих уривків з рукописних творів виступала п-і Євгенія Єнсен. У мистецькій частині зустрічі з виконанням арії матері з опери „Катерина" та інших творів двічі виступала відома співачка Ганна Шерей, якій акомпаніювала проф. Євгенія Чапельська-Курилович. Поза програмою звернулись із „словом до земляка-херсонця" адв. О. Семененко, і при тій нагоді присутні привітали відомого письменника з Херсонщини д-ра Фотія Мелешка та спом'янули сл. п. поета Євгена Маланюка, також уродженця Півдня України — особистих приятелів д-ра Миколи М. Аркаса. В кінці зустрічі звернувся до присутніх д-р Микола М. Аркас із зворушливою подякою за увагу. Видимо зворушений, письменник передав привітання від свого вірного друга — дружини Валентини Яківни, родом з кубанських козаків, яка не змогла прибути на вечір; подякував п-ву Вовкам, сусідам на Лонг Айленді, за різну допомогу й турботи; у своїй скромності сказав, що хотів би далеко більше зробити для вільної, національної української культури і нашого народу. В кінці в жартівливій формі сказав, що не зміс приледно виступати і що з ним трапився на еміграції в Чехо-Словаччині випадок, коли він мав промовляти — і все підготоване миттю забув тої, коли розпочав промову: „Щоб цього не повторилося й тут, дозвольте мені, любі друзі, закінчити виступ на цьому", — сказав під оплески д-р Микола Миколович Аркас, степовик і природолюб, який стільки зробив для духового добра людей.

Багато примірників „Історії Північної Чорноморщини" автор підписав людям на згадку, а що для всіх бажаючих не вистачило примірників, то люди давали адреси, прохаючи їм надіслати.

На закінчення радісної, сливе родинного типу, зустрічі з д-ром Миколою М. Аркасом голова Т-ва „Самопоміч" п. Богдан Ластовецький запросив усіх присутніх на товариську перекуску, яку приготовили Пані з Управи „Самопомочі". За кавою і солодким зворушливі розмови, розпити і спогади тривали до пізнього часу.

З. Снилик і Ю. Савчак поділили чемпіонат тенісового турніру „Шістнадцяти Найкращих"

Союзівка, Кергонксон. — В тенісовому турнірі „Шістнадцяти Найкращих", який відбувся на кортах цієї відпочинкової оселі УНСоюзу, званням першуна поділилися два фіналісти, Зенон Снилик і Юрій Савчак, які не могли закінчити в неділю, 11-го жовтня фінальної зустрічі з огляду на темряву і погодилися на спільний чемпіонат турніру при стані партії 3:6, 6:4, 4:3. Опісля через льосування вирішено, що чашу першуна турніру, що її уфундував УНСоюз, одержить Зенон Снилик, а чашу призначену за друге місце — Юрій Савчак. Перше місце в групі переможених і чашу УНСоюзу здобув Роман Вірщук, який вів у фінальній грі 6:2, але не закінчив цього фіналу, коли його суперник Роман Ракочий мол. здав партію внаслідок контузії.

В турнірі взяло участь шістнадцять тенісистів, кожний з яких розігрував принаймене по дві партії. Після програної в першому крузі стрілися з переможеними група з однією програною і від того часу розгри велися в двох групах, переможців і переможених. У півфіналах турніру в першій групі зустрілися дві найсильніші пари. В них Зенон Снилик переміг після завзятого двобою Олександра Олинця з рахунком 6:2 і 9:7, а Юрій Савчак вийшов переможцем над Зеноном Матківським мол. після маратонської партії з рахунком 7:5 і 7:5.

Дводенний турнір, яким проводили самі учасники змагань Юрій Савчак і Зенон Снилик, закінчився в неділю вечором церемонією вручення чаш переможцям, в якій від УНСоюзу взяли участь управителі Союзівки Володимир Квас і Данило Слободян, а від КЛК Ню Йорк його голова інж. Ярослав Рубель, який був повним членом проводу турніру.

Цієї неділі у Філядельфії відбудеться прем'єра опери „Лис Микита"

(Закінчення зі стор. 1-ої)

педагог Ніна Сулима, проекти оформлення маестра Едварда Козака, акомпаніятори — Лідія Бульба і Галя Сагата - Поритко, маски — Тані Бульби - Витвицької, костюми виконані під керівництвом Марії Швед, декорації та реквізит виконані Юліяном Татунчаком і Марією Витвицькою, машиністи сцени Б. Чайківський, М. Тарнавський, Ю. Пазуняк. Вистави опери „Лис Микита" спонзорує СУК „Провидіння", дириґуватиме мистецький керівник Ю. Оранський. Для кращого розуміння змісту нового оперового твору випущено окремим виданням на 50 стор. лібрето опери „Лис Микита". Після попереднього спонзорування УНСоюзом вистав опер „Відьма" та „Анна Ярославна" — це буде ще один крок вперед у розвитку українського оперового мистецтва поза межами України.

В Пармі відбулися організаційний курс та збори Клівлендської і Янгставнської Округ УНС

(Закінчення з 1-ої ст.)

ли звіти з праці Округи, зокрема фінансовий звіт з активности Окружного Комітету в часі травневої конвенції УНСоюзу, доповіді головних урядовців УНСоюзу, дискусія над доповідями й плянування успішного завершення цьогорічної організаційної кампанії за дальшу розбудову УНСоюзу. Збори відкрив і ними проводив головний радний УНСоюзу і місцевий адвокат, д-р Богдан Футей, а секретарював Ярослав Кравчук. Привітавши приявних, головного секретаря д-ра Ярослава Падоха та головного радного й обл. організатора Євгена Репету, він просив до звіту з діяльности Окружного Комітету а зокрема його конвенційної комісії головного радного Тараса Шмагаля, який склав точний звіт з діяльности Комітету, зокрема з підготови конвенційного концерту та бенкету й інших справ. Після цього д-р Я. Падох виголосив доповідь про загальний стан УНСоюзу, а зокрема про його найважливішу справу постійного росту та розбудови. За його інформаціями, УНСоюз придбав за дев'ять місяців цього року кругло 4.000 нових членів й мусить придбати до кінця року ще 2,000, щоб покрити всі витрати, які в цім році, з уваги на 20-річчя прибутть нових членів з-поміж нової еміграції, є найвищими в історії УНС і винесуть приблизно 5.500 членів. Тому мусимо здобути — казав доповідач — більше нових членів, як минулого року, хоч той рік був одним з найкращих. Безпосередною метою є не лише подбати за більше число членів, але й про повне покриття усіх втрат і придбання бодай скромної надвишки. Аналізу стану кампанії доповідач доповнив обговоренням засобів для здобуття успіху, вказуючи зокрема, на це, що сучасний час є найкращою заохотою для забезпечення для значного підвищення сум забезпечення тих, що вже є забезпечені в УНС. В сучасну пору єдиною певною льокатою ощадности й єдиним певним плянуванням будучности є шлях життєвого забезпечення.

Головний радний Євген Репета подав точний огляд стану Округ Клівленду і Янгставну та кожного їх Відділу зокрема. Відмічуючи їх успіхи та невдачі, він водночас подавав практичні поради, як надробити втрачений час і ставив конкретні вимоги до поодиноких Відділів. Підмічено, що на добшу мету є неможливим, щоб Відділи самі організували членів та водночас не співпрацювали з обласним організатором, який є завжди готовий їм до допомоги. Якщо Відділ постійно тратить членів і не має програми змінити той стан, то зміна мусить прийти внутрі Відділу. Проти цього не підніслися ні один голос й час покаже, чи Відділи і їх урядовці зрозуміють цю конечність і в цей чи інший спосіб подбають про свою постійну активність та ріст свого членства. Доповідач поставив вимогу до Округи Клівленду, яка придбала досі 200 членів, щоб вона до кінця року обов'язково придбала ще бодай 120, а невелика Округа Янгставну, яка досі здобула 56 членів, дійшла бодай до 100 членів. Дякуючи найкращим Відділам обох Округ за працю, він намітив число членів, яке всі Відділи повинні придбати впродовж останніх трьох місяців цього року. Зокрема підмічено, щоб Відділи подбали доповнити число нових членів для придбання цінних бонусів за членів і вищі суми забезпечення та придбали право на безплатний побут на Союзівці для себе і дружини. В дискусії взяли участь пп. Кравчук, Чучкевич, Кігічак, Кисіль, Вриздун і ін. Збори закінчив гол. радний Т. Шмагаля запевненням, що обі Округи виконають своє завдання.

МИДАЛЯ ЗА ЗАТРИМАННЯ ЗЛОЧИНЦЯ

Москва не скупиться на медалі й ордени. Міліціонера Приходька нагороджено медалею „За відвагу", „указом" з підписом М. Подгорного, за те, що в м. Запоріжжі він затримав якогось Плющанського, коли той хотів ограбувати шофера Музику. Напасник завдав три ножеві рани в голову міліціонерові, але в кінці таки здався, бо не мав вогнепальної зброї.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 16-го жовтня 1970 р.:

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. — Місячні збори Т-ва „Українська Січ", 170 Відд., о год. 6-ій веч. Просимо членів вирівняти вкладки. — Управа.

СУБОТА, 17-го жовтня 1970 р.:

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — Місячні збори Б-тва св. Юрія, Відд. 239, о год. 3:30 до 4:30 в домі Укр. Амер. Горожан при 847 N. Franklin. — Д-р Вол. Галан, предс.; Михайло Ковальчук, секр.

НЮАРК - ІРВІНҐТОН, Н.Дж. — Місячні збори Т-ва Запор. Січ. Відд. 371, о год. 7:30 веч. в залі УНДому 140 Prospect Ave., Irvington, N.J. Прохається членів вплачувати вкладки на зборах. — Стефанія Стеців, предс.; Леся Назарук, касир; Ю. Баранюк, секр.

„УКРАЇНСЬКА МОЛОДЬ І ПРОБЛЕМИ ДОВКІЛЛЯ"

Нюарк - Ірвінґтон. — Заходами 86 Відділу СУА відбудеться в п'ятницю 16 ц. м. в авдиторії школи св. Івана Хрестителя при Сенфорд Еве. і Айві вул. в Нюарку, панель на тему „Українська молодь і проблеми довкілля — очима двох поколінь". Учасниками панелю будуть Ольга Кузьмович, студентка Анна Дидик, проф. д-р Володимир Нагірний, д-р Юрій Савицький і студент Лев Чировський. Модератором буде мгр. Остап Олесницький. Початок о год. 7.30 веч. Організатори запрошують громадянство, зокрема молодь, яка повинна бути найбільш зацікавлена в такій тематиці.

ЧИ БУВ ВИННИЧЕНКО ДЕКАДЕНТ?

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Але пізнала бога Мраку, палаючого Ро... Пізнав її. Пішов з нею. В полум'я Мраку. До великого Ро".

Як це видно з наведених уривків, Винниченко виразно засуджує тих, що зреклися своїх поступових ідей, перестали вірити в нарід і боротись за його визволення. Але цього не добачила в романі „Рівновага" „бригада" з трьох учених авторів і написала, що, „зневірившись у революційних силах народу, підпавши під вплив декадансу, Винниченко відходить від реалізму, стає одним з найпомітніших представників занепадницької декадентської літератури не тільки на Україні, але і в Росії". Винниченко засуджує не тільки зміст декадентських творів, а й форму. „Та й форма" — каже позитивний персонаж твору Таня. Чомусь усі дієслова на кінці фрази... Потім уривчастість... манерність... Не подобається"...

Ось іще уривок, де письменник засуджує форму декадансу: „Очам Ранковського уявлялась величезна сталяктитна заля", повна „дивних, потворних істот. На руках, в пащах, в лапах, на стінах святині людськости. Несли. Кричали. Вили. Стогнали. Скрегіт зубів. Брязкіт залізних лап... В цей час палаючий Ро казав промову, в якій дієслова були на кінці речень, а в реченнях часто не було особових займенників". Одночасно „палаючий Ро" „без жалю кидав у полум'я" „святині людства: добро, правду, радість, любов"...

Є у Винниченка твір „Дим", в якому він використав техніку символістів, з написанням слів „Вперед" і „Назад" з великих літер, але в цьому ніякісінького занепадництва немає, бо його симпатії по стороні „Вперед", що „любив сонце, боротьбу і людей".

Отже, де тут занепадництво і героїзація відступників? І чи це „об'єктивна оцінка"? Крім того, Спостерігач свідомо дезінформує читачів, пишучи, що „на Україні читають і знають творчість В. Винниченка". А про це нібито свідчать факти, що про нього згадувано на з'їзді письменників, що його творчість обговорюють на сторінках преси, ба й „науково вивчають", як про це ніби свідчить та „обставина (?-В. Ч.), що статтю в „Літературній Україні" написали три наукові з інституту літератури в Києві".

На це останнє можна тільки покивати головою та сказати народною приказкою: „Мовчи, глуха — менше гріха!" А сам Винниченко, якби був живий, сказав би так, як сказав І. Франко, коли В. Щурат закинув був йому декадентство: „Я декадент? Се новина для мене!"

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ГОЛДА МЕІР ЗАЯВИЛА, що Ізраїль не зверне Йорданії східньої частини Єрусалиму, ані не зверне Сирії так званої верховини Голяна і збереже за собою контролю над верховиною, що панує над Тиранською протокою. Голда Меір заявила, що чим сильніший Ізраїль, чим краще впорядковані його внутрішні відносини й чим вища його економіка — тим більші шанси на замирення з арабами, які мусять зрозуміти, що не можна знищити Ізраїлю.

ТАРЗАН, Ч. 6446. Наомі здригається перед дивним напоєм

Ось — тайна села лікуючих мужів, якої навіть Тарзан не знає.

Моя жінка, Момбаю, каже, що твоя юшка здригає її зуби. Вона не може більше випити її. Кажеш, що ти зробив її із варених камінів?

Еге ж, Тарзане! Багато мужчин роблять харч з м'яса або зілля, але ми маємо камені і глини, з яких робимо сильніший харч — для хворих людей.

Я, Тарзане, ніколи в моєму житті не пробувала нічого такого, як оце. Це наче пробувати проковтнути густу ртуть. Не можу зробити це!